

کتاب شب امتحان اقتصاد از ۴ قسمت اصلی تشکیل شده است که به صورت زیر است:

۱- **آزمون‌های نوبت اول:** آزمون‌های شماره ۱ تا ۴ این کتاب مربوط به مباحث نوبت اول است که خودش به دو قسمت تقسیم می‌شود:

الف) آزمون‌های طبقه‌بندی شده: آزمون‌های شماره ۱ و ۲ را فصل به فصل طبقه‌بندی کرده‌ایم، بنابراین شما به راحتی می‌توانید پس از خواندن هر فصل از درس‌نامه، تعدادی سؤال را بررسی کنید. حواستان باشد این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره‌ای و مثل یک آزمون کامل هستند. برای این آزمون‌ها در کنار سؤالات نکات مشاوره‌ای نوشتیم. این نکات به شما در درس خواندن قبل از امتحان و پاسخگویی به آزمون در زمان امتحان کمک می‌کنند.

ب) آزمون طبقه‌بندی نشده: آزمون شماره ۳ و ۴ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم تا دو آزمون نوبت اول مشابه آزمونی را که معلمان از شما خواهد گرفت، ببینید.

۲- **آزمون‌های نوبت دوم:** آزمون‌های شماره ۵ تا ۱۲ از کل کتاب و مطابق امتحان پایان سال طرح شده‌اند. این قسمت هم، خودش به ۲ بخش تقسیم می‌شود:

الف) آزمون‌های طبقه‌بندی شده: آزمون‌های شماره ۵ تا ۸ را که برای نوبت دوم طرح شده‌اند هم طبقه‌بندی کرده‌ایم. با این کار باز هم می‌توانید پس از خواندن هر فصل تعدادی سؤال مرتبط را پاسخ دهید. هر کدام از این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره دارند در واقع در این بخش، شما ۴ آزمون کامل را می‌بینید. این آزمون‌ها هم نکات مشاوره‌ای دارند.

ب) آزمون‌های طبقه‌بندی نشده: آزمون‌های شماره ۹ تا ۱۲ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم؛ پس، در این بخش با ۴ آزمون نوبت دوم، مشابه آزمون پایان سال معلمان مواجه خواهید شد.

۳- **پاسخ‌نامه تشریحی آزمون‌ها:** در پاسخ تشریحی آزمون‌ها تمام آن‌چه را که شما باید در امتحان بنویسید تا نمره کامل کسب کنید، برایتان نوشته‌ایم.

۴- **درس‌نامه کامل شب امتحانی:** این قسمت برگ برنده شما نسبت به کسانی است که این کتاب را نمی‌خوانند (🙄) در این قسمت تمام آن‌چه را که شما برای گرفتن نمره عالی در امتحان اقتصاد نیاز دارید، تنها در ۱۲ صفحه آورده‌ایم، بخوانید و لذتش را ببرید!

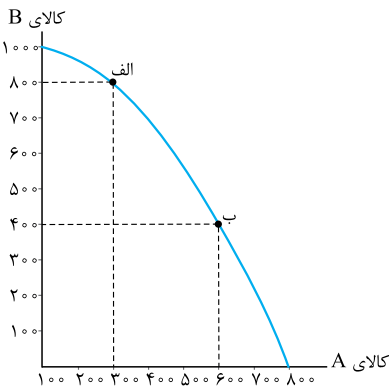
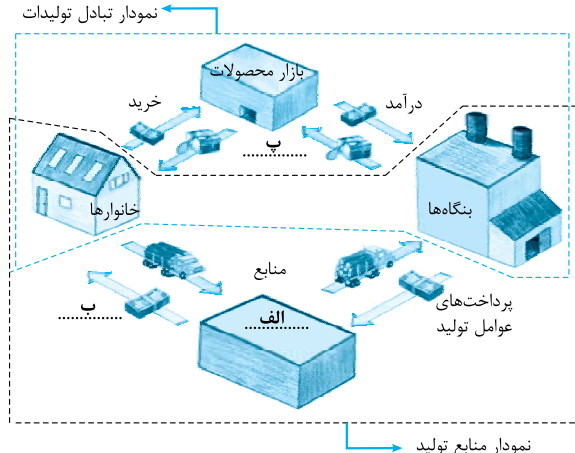
فهرست

شماره صفحه

نوبت	آزمون	پاسخ‌نامه
اول	۳	۲۵
اول	۶	۲۵
اول	۸	۲۶
اول	۱۰	۲۶
دوم	۱۲	۲۷
دوم	۱۴	۲۸
دوم	۱۶	۲۸
دوم	۱۸	۲۹
دوم	۲۰	۲۹
دوم	۲۱	۳۰
دوم	۲۲	۳۱
دوم	۲۳	۳۱

شماره	http://kheilisabz.com	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	نوبت اول	اقتصاد
نمره	پایه دهم دوره متوسطه دوم		آزمون شماره ۱	
درس اول				
۰/۲۵	۱ درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. «پرانگیزی» کارآفرین به این معناست که از کارشناسان و همکاران خود می‌آموزد و خود را با شرایط وفق می‌دهد.		۱	
۰/۵	۲ جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید. یک کارآفرین موفق برای انتخاب صحیح و درست، باید و را محاسبه کند.		۲	
۱	۳ به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) «هزینه‌های تولید» به چه معناست؟ با مثال توضیح دهید.		۳	
۱	ب) چگونه متوجه می‌شویم که یک کسب و کار دچار ضرر یا زیان شده است؟ <i>هواستون به هزینه‌ها باید باشد ...</i>		۱	
درس دوم				
۰/۲۵	۴ درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. در کسب و کار شراکتی هر کدام از شرکا در مقابل بدهی‌ها و دعاوی مسئولیت نامحدود دارند.		۴	
۲	۵ به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) از مزایا و معایب کسب و کار شخصی هر کدام دو مورد نام ببرید.		۵	
۰/۵	ب) سازمان تولید بیانگر چه مفهومی است؟		۲	
درس سوم				
۰/۵	۶ جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید. الف) به دلیل همیشه باید بین گزینه‌های انتخاب بده - بستان کرد. ب) هزینه‌های نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم‌گیری داشته باشند.		۶	
۰/۷۵	۷ هر کدام از نمونه‌های تصمیم‌گیری اشتباه در ستون A را به تفسیر مناسب آن در ستون B وصل کنید. B _____		A _____	
۱- سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی لازم		• ☐ الف) چسبیدن به وضعیت فعلی		۱
۲- زیر بار سنگین بدهی رفتن برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی		• ☐ ب) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن		۲
۳- پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد هزینه - فایده		• ☐ پ) بی‌صبوری زیاد		۳
۱/۲۵	۸ به سؤال زیر پاسخ دهید. اصول انتخاب درست را نام ببرید.		۸	
درس چهارم				
۱	۹ به سؤال زیر پاسخ دهید. ناحیه خارج از مرز امکانات تولید چه نقاتی هستند؟		۹	

شماره	http://kheilisabz.com	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	نوبت اول	اقتصاد
نمره	آزمون شماره ۱			ردیف
۱/۵	<p>با توجه به نمودار مرز امکانات تولید روبه‌رو هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به «ب» کدام است؟ توضیح دهید.</p> 			۱۰
درس پنجم				
۰/۲۵	<p>درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. در بازار کالاها و خدمات، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدار هستند.</p>			۱۱
۱/۵	<p>با توجه به نمودار جریان چرخشی مبادلات، جاهای خالی را پر کنید.</p> 			۱۲
۰/۵	<p>به سؤال زیر پاسخ دهید. منظور از کالاهای مکمل چیست؟ کالاها به دو نوع معمولی و مکمل تقسیم می‌شوند، کالاهای مکمل چه ویژگی داشتند ...</p>			۱۳
۰/۲۵	<p>جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب پر کنید. الف) در اقتصاد، همان چیزی است که مردم آن را به نام کسب و کار می‌شناسند. ب) با افزایش قیمت، مقدار تقاضا می‌یابد و این دو با هم رابطه دارند.</p>			۱۴
درس ششم				
۰/۵	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) مهم‌ترین نوع مالیات، مالیات بر دارایی است. ب) اولین و مهم‌ترین هدف مالیات افزایش درآمد دولت است.</p>			۱۵

	http://kheilisabz.com	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	نوبت اول	اقتصاد	
نمره	پایه دهم دوره متوسطه دوم		آزمون شماره ۱		ردیف
۰/۷۵ ۱/۵ ۰/۵			<p>۱۶ به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) تفاوت مالیات مستقیم و غیرمستقیم در چیست؟</p> <p>ب) سه مورد از تلاش دولت برای تضمین وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم برای مبادله افراد را ذکر کنید.</p> <p>پ) موارد زیر مربوط به کدام نوع از مالیات مستقیم یا غیرمستقیم می‌شود؟</p> <p>(۱) مالیات بر ارزش افزوده (.....)</p> <p>(۲) مالیات بر دارایی (.....)</p>		
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> درس هفتم </div>					
۲ ۰/۵ ۰/۷۵			<p>۱۷ به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) در چه صورت یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود؟</p> <p>ب) چرا دولت‌ها بر واردات برخی کالاها تعرفه وضع می‌کنند؟</p> <p>پ) قرارداد گات با چه هدفی و بین چند کشور منعقد شد؟</p>		
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید			

شماره	http://kheilisabz.com	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	نوبت دوم	اقتصاد						
نمره	آزمون شماره ۹			ردیف						
۱	<p>الف) درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.</p> <p>۱ در کسب و کار شخصی مالکیت کامل سود وجود دارد.</p> <p>۲ در حساب سپرده بلندمدت سود دریافتی ارتباطی با طول زمان سپرده‌گذاری ندارد.</p> <p>۳ رشد، مفهومی کمی - کیفی است.</p> <p>۴ در شرایط رکود، سرمایه کم‌تری مورد استفاده قرار می‌گیرد.</p>									
۱	<p>ب) جاهای خالی را با استفاده از کلمات مناسب پر کنید.</p> <p>۵ مشکل اصلی استفاده از پول‌های فلزی بود.</p> <p>۶ گاهی افزایش شاخص رشد یک کشور را با آن معادل در نظر می‌گیرند.</p> <p>۷ رونق و پیشرفت اقتصادی افراد در گرو پیشرفت است.</p> <p>۸ هزینه‌های نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم‌گیری داشته باشد.</p>									
۰/۵	<p>پ) گزینه درست را انتخاب کنید.</p> <p>۹ زمان لازم برای رسیدن به اهداف بلندمدت چه قدر است؟</p>									
۰/۵	<p>(۴) ۳ سال یا بیشتر</p>	<p>(۳) ۲ سال یا بیشتر</p>	<p>(۲) ۳ ماه تا ۳ سال</p>	<p>(۱) ۲ ماه تا ۳ سال</p> <p>۱۰ به کدام یک از سپرده‌های زیر سود به صورت وام تعلق می‌گیرد؟</p> <p>(۱) سپرده بلندمدت</p> <p>(۲) سپرده کوتاه‌مدت</p> <p>(۳) سپرده جاری</p> <p>(۴) سپرده پس‌انداز</p>						
۱	<p>ت) به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>۱۱ در رابطه با خرید مقایسه‌ای جدول زیر را کامل کنید.</p>									
۱	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">مزایا</th> <th style="width: 50%;">معایب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>ممکن است هزینه‌بر باشد.</td> </tr> </tbody> </table>			مزایا	معایب	ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.	ممکن است هزینه‌بر باشد.	
مزایا	معایب									
ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.									
.....	ممکن است هزینه‌بر باشد.									
۱	<p>۱۲ تعاونی‌ها با چه هدفی ایجاد می‌شوند؟</p>									
۰/۵	<p>۱۳ ویژگی‌های کالای به‌کاررفته به عنوان اولین پول چه بود؟</p>									
۱/۵	<p>۱۴ پیامد افزایش درآمدهای نفتی در دوران پهلوی چه بود؟</p>									
۰/۷۵	<p>۱۵ مهم‌ترین انواع مالیات غیرمستقیم در ایران را نام ببرید.</p>									
۱/۵	<p>۱۶ مشکل محاسبه تولید ناخالص داخلی در طول زمان چیست و چگونه حل می‌شود؟</p>									
۱	<p>۱۷ چه کشورهایی پیمان نفتا را امضا کردند؟</p>									
۰/۷۵	<p>۱۸ دو علت اصلی به وجود آمدن تورم در جامعه را نام ببرید.</p>									
۱/۲۵	<p>۱۹ اگر آقای حمیدی در پایان سال مالی از کسب و کار خود ۱,۲۰۰,۰۰۰ زیان کرده باشد و درآمد او ۵,۷۰۰,۰۰۰ تومان بوده باشد، او چه قدر برای خرید یا اجاره عوامل تولید هزینه کرده است؟</p>									
۱/۵	<p>۲۰ خرید طلا چگونه برای اقتصاد کشور ایجاد اشکال می‌کند؟</p>									
۰/۷۵	<p>۲۱ چرا ایران از دوران باستان جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است؟</p>									
۰/۵	<p>۲۲ «بنگاه» در اقتصاد به چه معناست؟</p>									
۲	<p>۲۳ مفاهیم زیر را تعریف کنید.</p>									
۲	<p>الف) بیکاری اصطلاحی</p>									
۲	<p>ب) بیکاری دوره‌ای</p>									
۰/۵	<p>۲۴ مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه را نام ببرید.</p>									
۰/۵	<p>۲۵ پایه و اساس نیاز به تهیه بیمه چیست؟</p>									
۰/۵	<p>۲۶ قیمت بازاری سهام به چه بستگی دارد؟</p>									
۲۰	موفق باشید			جمع نمرات						

پاسخنامه تشریحی

آزمون شماره ۱ (نوبت اول)

۱- نادرست؛ این تعریف مربوط به صفت «یادگیرندگی» می باشد.

۲- هزینه ها - درآمد هایش

۳- الف) پولی که برای تولید صرف می شود، هزینه های تولید می نامند. این هزینه ها در واقع همان پول هایی اند که برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن ها می پردازید. مانند زمین برای فعالیت کشاورزی و پرداخت اجاره به صاحب زمین، به کار گرفتن نیروی انسانی و پرداخت مزد یا حقوق به کارگران و یا قیمت و اجاره ابزار تولید و سرمایه فیزیکی به صاحبان آن.

ب) اگر درآمدهای به دست آمده از هزینه های تولید کم تر باشد، کسب و کار دچار زیان یا ضرر شده است.

۴- درست

۵- الف

مزایای کسب و کار شخصی	معایب کسب و کار شخصی
راه اندازی آسان و هزینه های نسبتاً اندک	بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما برمی گردد، حتی در ناخوشی و سفر)
آزادی عمل و سهولت در تصمیم گیری (تصمیم گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و ...)	مشکل تأمین مالی (پس انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)
مالکیت کامل سود	مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی
منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می دهید.)	

ب) پاسخ به این پرسش که «مالک نهایی کالا یا خدمت عرضه شده به مشتری کیست» و پاسخ آن بیانگر مفهوم سازمان تولید است.

۶- الف) وجود کمیابی در امکانات و داشته ها

ب) دررفته

۷- ۱ ≤ ب، ۲ ≤ پ، ۳ ≤ الف

۸- محاسبه هزینه فرصت هر انتخاب - شناسایی منابع کمیاب - ترسیم قید بودجه - ب) توجهی به هزینه های دررفته - مقایسه بین هزینه ها و منافع

۹- نقاط خارج از مرز نقاط غیر قابل دستیابی هستند که کشور منابع کافی برای تولید در آن نقطه را ندارد و فقط می تواند آرزوی دستیابی به آن را داشته باشد.

۱۰-

نقطه الف } ۳۰۰ واحد کالای A حرکت به ← نقطه B } ۴۰۰ واحد کالای B
 ۶۰۰ واحد کالای A }
 ۸۰۰ واحد کالای B }

پس هزینه فرصت تولید ۳۰۰ واحد بیشتر از کالای A از دست دادن ۴۰۰ واحد از کالای B خواهد بود که باید از آن صرف نظر شود.

۱۱- نادرست؛ خانوارها خریدار و بنگاه ها فروشنده اند.

۱۲- الف) بازار عوامل تولید ب) درآمد خانوار پ) کالا و خدمات

۱۳- به کالاهایی که با هم مصرف می شوند، کالاهای مکمل گفته می شود. مانند استفاده قند و چای، بنزین و ماشین.

۱۴- الف) بنگاه

ب) کاهش - عکس

۱۵- الف) نادرست؛ مهم ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد است.

ب) درست

۱۶- الف) تفاوت این دو نوع مالیات در این است که در مالیات مستقیم مبلغی به عنوان مالیات دریافت می شود ولی در مالیات غیرمستقیم مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می شود.

ب) ۱) شرکت های دارویی و غذایی نمی توانند پیش از انجام برخی آزمایش ها و اخذ گواهی معتبر محصولات خود را به بازار عرضه کنند. ۲) افراد بدون دارا بودن صلاحیت های لازم نمی توانند به مشاغل مختلف وارد شوند. ۳) سازمان استاندارد وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را تأیید کند.

پ) ۱- غیرمستقیم ۲- مستقیم

۱۷- الف) راه های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند. ب) از وضعیت تک محصولی فاصله بگیرد. پ) با خلق مزیت های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند. ت) به علم و فناوری و اقتصاد دانش بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

ب) برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی به کشورهای دیگر

پ) برای جلوگیری از اقدامات حمایت گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین کشورهای منعقدکننده - ۲۳ کشور

آزمون شماره ۹ (نوبت دوم)

- ۱- درست
- ۲- نادرست؛ هر چه زمان سپرده‌گذاری طولانی‌تر باشد، سود بیشتری به آن تعلق می‌گیرد.
- ۳- نادرست؛ رشد مفهومی کمی است.
- ۴- درست
- ۵- محدودیت طلا و نقره موجود
- ۶- افزایش درآمد
- ۷- خانواده و جامعه آنها
- ۸- دررفته
- ۹- گزینه «۴»
- ۱۰- گزینه «۴»
- ۱۱- برخی از مزایا و منافع آن عبارت‌اند از این‌که:
 - شما می‌توانید بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید؛ زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کم‌تری پرداخت می‌شود.
 - با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.
 - با خرید مقایسه‌ای محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.
 - با خرید مقایسه‌ای درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آنها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.
 - با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.
 - خرید مقایسه‌ای با معایبی هم همراه است:
 - خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.
 - ممکن است خرید مقایسه‌ای هزینه‌بر باشد، مانند هزینه‌هایی که برای تماس تلفنی یا سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف صرف می‌کنید.
 - ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، به ویژه برای اقلام با قیمت پایین، کم‌تر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.
- ۱۲- هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا و کمک به بهبود وضعیت اقتصادی آنها و پیشینه‌کردن منفعت افراد با اقدامات جمعی

۱۳- فاسدشدنی - قابل تقسیم به تکه‌های کوچک - برطرفدار

۱۴- درآمدهای نفتی هم با تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای کشورهای صنعتی و غفلت از اقتصاد مردمی، بر مشکلات اقتصاد ایران افزود. در این دوران، دولت حضوری گسترده در عرصه اقتصاد کشور داشت و توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند و شکل جدیدتری به خود بگیرد؛ در عین حال، نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور پدید آمد و برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی بهبود یافت. از سوی دیگر در نتیجه افزایش درآمدهای نفتی، قدرت اقتصادی دولت افزایش یافت. در این زمان، دولت با هدف ایجاد توسعه‌نمایی به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد در کشور پرداخت و به این ترتیب، بخشی از درآمدهای نفتی کشور، صرف ساخت و ساز شد. کارخانه‌ها و مؤسسات شکل گرفت و دولت به عنوان کارفرمای بزرگ در عرصه اقتصاد مطرح شد. ساختارهای اساسی اقتصاد کشور نیز زیر سلطه و برنامه‌ریزی بیگانگان قرار گرفت.

۱۵- عوارض گمرکی و خدماتی، مالیات بر مصرف، مالیات بر ارزش افزوده

۱۶- تغییر مداوم قیمت کالا و خدمات تشکیل‌دهنده تولید ناخالص داخلی - استفاده از قیمت‌های ثابت سال پایه

۱۷- آمریکا، کانادا، مکزیک

۱۸- نابرابری عرضه و تقاضای کل - عدم هماهنگی افزایش نقدینگی با افزایش تولید

۱۹- با توجه به فرمول سود (زیان) = هزینه - درآمد ←

هزینه = ۱,۲۰۰,۰۰۰ = ۵,۷۰۰,۰۰۰ -

هزینه‌های (= منابع پرداختی برای اجاره یا خرید عوامل تولید) = ۶,۹۰۰,۰۰۰ =
تولیدی

۲۰- پول‌هایی که می‌توانست صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد در اقتصاد شود. در چیزی مثل طلا منجمد می‌شود. سرمایه‌گذاری‌های مولد سرمایه‌گذاری‌هایی‌اند که به ظرفیت تولیدی کشور با ایجاد کارخانجات و شرکت‌های جدید یا توسعه ظرفیت آن‌ها کمک می‌کنند.

۲۱- به دلیل وسعت و پهناوری جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرارگرفتن در چهارراه بین‌المللی

۲۲- آن چیزی که مردم معمولاً آن را به عنوان کسب و کار می‌شناسند.

۲۳- بیکاری اصطلاحی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. هم‌چنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

۲۴-

- از هر منبعی که درآمدی به دست آوردید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.
- هزینه‌های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید.
- مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.
- اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها افزایش یابد.

۲۵- خطرپذیری

۲۶- سوددهی شرکت

درس نامه توپ برای شب امتحان

سازمان دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

توجه: بچه‌ها حواستون باشه از هر ویژگی کلمات برجسته شده رو به عنوان کلیدواژه حفظ کنید تا ویژگی‌ها رو با هم اشتباه نکنید.

هزینه‌های تولید، درآمد و سود

تمامی کارآفرینان، برای تولید یک محصول باید هزینه‌هایی را پرداخت کنند که به آن **هزینه‌های تولید** می‌گویند.

- هزینه‌های تولید شامل:**
- ۱) محل تولید کالا و یا خدمات ← به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار که می‌توان محلی را خرید یا اجاره کرد.
 - ۲) سرمایه‌های فیزیکی ← شامل خرید یا اجاره ابزارها و ماشین‌آلات مورد نظر برای تولیدات (مثل تراکتور)
 - ۳) مواد اولیه لازم
 - ۴) نیروی انسانی ← مزد یا حقوقی که به کارگر یا کارمندان می‌پردازند.

فرمول	تعریف	
درآمد	با فروش محصولات می‌توان درآمد کسب کرد.	تعداد کل محصولات × قیمت
سود	میزان درآمد بیشتر از هزینه‌ها باشد درآمد < هزینه‌ها	درآمد - هزینه‌ها
زیان	میزان هزینه‌های تولید بیشتر از درآمد باشد. درآمد > هزینه‌ها	درآمد - هزینه‌ها

روش‌های دوری از وضعیت زیان ← فراهم کردن بازار مناسب ← فروش با قیمت مناسب

صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری } پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم
صرفه‌جویی در مواد اولیه و انرژی }
جلوگیری از ریخت و پاش‌ها }

بدون کم کردن از میزان تولید

کسب درآمد حلال

ویژگی افرادی که از راه حلال کسب درآمد ندارند. } بدنای میان مردم نبود برکت در زندگی‌شان باعث سقوط اقتصادی خود و جامعه استفاده از رانت و رشوه }

این افراد معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن‌اند و خرید و فروش برخی کالاها در انحصار آن‌هاست.

از آن‌جا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، آن‌ها ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

درس ۱: کسب و کار و کارآفرینی

به طور میانگین روزانه هزاران کسب و کار جدید در دنیا به وجود می‌آید و تعداد زیادی از کسب و کارها از بین می‌روند. در ایران نیز سالانه بیش از هزاران شرکت به ثبت می‌رسد. این شرکت‌ها، مؤسس‌ها و یا کارآفرینانی دارند که با دو هدف به تولید محصولات (کالا و خدمات) می‌پردازند: ۱) رفع نیازها و خواسته‌های مردم ۲) کسب سود

کارآفرینان با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند تا بتوانند آن را سرپا نگه دارند.

احتمال موفقیت کارآفرینان

موفقیت کارآفرینان تضمینی نیست و با این‌که احتمال از بین رفتن و شکست آن وجود دارد، اما احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست ← انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی

نکته: یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا کارآفرین نبوده اما با: ۱) حرکت با چشمان باز ۲) شناخت ظرفیت‌های خود ۳) شناخت اتفاقات اطراف خود، به درجه‌های بالایی از موفقیت رسیده است.

تعریف شخص کارآفرین: کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند. تنها عده خاصی می‌توانند یک کسب و کار جدید را به عنوان کارآفرین راه‌اندازی کنند که:

- ۱) مهارت‌های ابتکار عمل داشته باشد؛ این خصوصیت به او کمک می‌کند تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.
- ۲) آگاهی و دانش زیادی داشته باشد؛ این آگاهی و دانش به او برای اتخاذ تصمیم در خصوص تصمیمات مناسب درباره موفقیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار جدید کمک می‌کند.
- ۳) توانایی مالی مناسبی داشته باشد؛ او باید توانایی مالی لازم را برای راه‌اندازی کسب و کار داشته باشد و بداند که در ابتدای کار احتمال شکست و عدم موفقیت وجود خواهد داشت.

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

تیزبین: فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند. **نوآور:** ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند. **ریسک‌پذیر:** پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند، اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی می‌باشند. **پراگیزه:** نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله دارند.

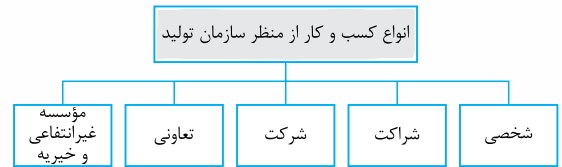
یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

درس ۲: انتخاب نوع کسب و کار

سازمان تولید

سازمان تولید مشخص کننده نوع هر کسب و کار است و برای این که به مفهوم سازمان تولید برسیم، کافی است به سؤالات زیر پاسخ داد:

- مالک محصول یا کالای (نهایی) کیست؟
- چند نفر در تولید آن سهیم اند؟ یک یا چند نفر؟
- افراد چگونه آن را تولید می کنند؟

انواع کسب و کار

به یک شخص تعلق دارد.

تمام مسئولیتها به عهده یک نفر است.

کوچک مقیاس اند.

بیشتر شغل های خویش فرمایی به این شکل هستند. مثل: بنگاه های معاملات، کشاورزان، وکیلان، پزشکان در همه نوع فعالیتی هستند: کشاورزی، صنعت، خدمات

متعلق به دو نفر یا بیشتر (شریک) است.

هر شریک متناسب با سهم خودش در سود و زیان سهیم است.

درآمد به صورت توافقی بین شرکا تقسیم می شود.

مثال: برخی از مغازه ها، رستوران ها، پیمانکاران

پهچیده ترین نوع کسب و کار است.

خود شرکت هویت قانونی مجزا از شرکا دارد.

حقوق و تعهدات خاصی دارد.

دارایی هر شرکت به تعدادی سهم تقسیم می شود.

هر سهام دار متناسب با سهم خود در سود و زیان شریک است.

هر سهام دار متناسب با سهم خود مالکیت نسبی دارد.

● منظور از این که شرکت هویت قانونی دارد، چیست؟

یعنی قانون با یک شرکت دقیقاً مثل یک فرد (انسان واقعی) رفتار می کند.

(۱) دارایی داشته باشد.

(۲) با شرکتهای دیگر یا افراد قرارداد ببندد.

(۳) علیه شرکتهای و یا افراد شکایت کند یا مورد شکایت واقع شود.

پس شرکت می تواند

برای تشکیل یک شرکت برخی از اسناد مورد نیاز است که اساسنامه شرکت مهم ترین آنها است.

موارد قابل ذکر در اساسنامه شرکتها:

- نوع کسب و کار شرکت
- میزان سهام
- چگونگی تقسیم و فروش سهام
- چگونگی تأمین سرمایه اولیه
- چگونگی تقسیم سود و زیان
- حقوق و مسئولیت سهام داران
- نحوه انحلال (منحل شدن) شرکت

تأمین نیازمندی های اعضا و بهبود وضعیت اقتصادی آنها ← هدف تشکیل تعاونی ها

گردهمایی تعدادی تولیدکننده برای بهره مندی از مزایای فعالیت اقتصادی در مقیاس بزرگ

هر فرد یک رأی دارد، صرف نظر از میزان سهام و دارایی ← نحوه اداره

توزیع سود احتمالی به نسبت سرمایه هر عضو

● نکته: مراحل راه اندازی تعاونی کم و بیش شبیه شرکتها می باشد، اما نحوه اداره آنها متفاوت است ← براساس هر نفر، یک رأی

۵- مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه
 نهادی قانونی جهت انجام مأموریتی غیرسودآور و غیرتجاری
 زمینه های فعالیت: انسانی و اجتماعی مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی و ...
 محدوده عمل: محلی، ملی و حتی جهانی

مزایا و معایب انواع کسب و کار از منظر سازمان تولید		
انواع کسب و کار	مزایا	معایب
شخصی	- راه اندازی آسان و هزینه های نسبتاً اندک - مالکیت کامل سود	- مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی - امکان اشتباه در تصمیم گیری شخصی
شراکت	- دسترسی به منابع و سرمایه های مالی بزرگ تر - تقسیم بار مسئولیت و هم افزایی توانایی ها	- افزایش برخی هزینه ها جهت تنظیم قرارداد و مشاوره حقوقی با وکیل - مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی
شرکت	- استخدام نیروهای متبحر - امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی	- هزینه های راه اندازی بالاتر - تأخیر در تصمیم گیری
تعاونی	- ایجاد اتحاد و هماهنگی میان اعضای یک صنف - ایجاد تفکر جمعی برای برنامه ریزی ها و تصمیم گیری ها - تجمیع آرا	- ایجاد اختلاف بر سر موضوعات خاص به دلیل طرز تفکر افراد مختلف - تأخیر در تصمیم گیری ها و تجمیع آرا
غیرانتفاعی و خیریه	- کمک به دولت در رسیدگی به امور نیازمندان - هدفمندسازی کمک های خیریه برای رسیدن به نیازمندان واقعی	- چگونگی تشخیص نیازمندان واقعی - چگونگی یافتن راه های دستیابی به نیازمندان واقعی

درس ۳: اصول انتخاب درست

قبل از هر تصمیمی در خصوص انتخاب نوع کسب و کار، باید اصولی را رعایت کنیم که شامل موارد زیر می باشند:

اصول انتخاب درست کسب و کار

- ۱) محاسبه هزینه فرصت هر انتخاب
- ۲) ترسیم قید بودجه
- ۳) مقایسه بین هزینه ها و منافع
- ۴) شناسایی منابع کمیاب
- ۵) در نظر نگرفتن هزینه های دررفته

۱. محاسبه هزینه فرصت

تعریف هزینه فرصت

هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که آن را هنگام انتخاب از دست داده ایم. به طور مثال، اگر شما تصمیم بگیری برای دیدن یک فیلم به سینما

درس ۴: مرز امکانات تولید

الگوی مرز امکانات تولید

الگوی مرز امکانات تولید، یکی از الگوهای اقتصادی است که اجازه می‌دهد تا درک بهتری از بده - بستان‌های یک کشور در استفاده از منابع کمیاب پیدا کرد.

ترسیم منحنی مرز امکانات تولید

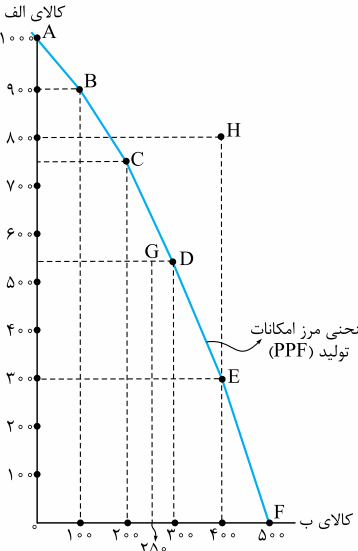
از آنجایی که منابع محدود است، تولید محصول نهایی نیز محدود است و در نتیجه ما باید دست به انتخاب بزنیم. یکی از انتخاب‌هایی که هر کسب و کاری با آن مواجه می‌شود، این است که چگونه منابع کمیاب خود را برای تولید انواع محصولات تقسیم کند؟

مثال: یک شرکت تولید لبنیات، مقدار شیر محدودی دارد که باید هم از اون پنیر درست کند، کره و ماست و خب اگر همه شیر رو برای تولید ماست استفاده کند، نمی‌تواند پنیر تولید کند، پس باید دست به انتخاب بزند که با منابع محدود خودش (همون شیر) چه مقدار ماست و چه مقدار پنیر درست کند! این منحنی مرز امکانات، این کار را برای ما مشخص می‌کند تا درست انتخاب کنیم.

چگونگی ترسیم منحنی مرز امکانات

اول میزان تولیدات محصولات را داخل یک جدول مشخص می‌کنیم؛ مثلاً شرکتی فقط ۲ کالای «الف» و «ب» را به مقدار زیر می‌تواند تولید کند:

مقدار تولید کالای «ب»	مقدار تولید کالای «الف»	
۰	۱۰۰۰	A
۱۰۰	۹۰۰	B
۲۰۰	۷۵۰	C
۳۰۰	۵۵۰	D
۴۰۰	۳۰۰	E
۵۰۰	۰	F
۲۵۰	۵۵۰	G
۴۰۰	۸۰۰	H

دوم براساس اطلاعات جدول، داخل یک دستگاه مختصات نقاط تولید هر کالا را مشخص می‌کنیم. **نمونه:** اعداد مربوط به کالای «الف» را روی محور عمودی از پایین به بالا از کم‌ترین به بیشترین می‌نویسیم و اعداد مربوط به کالای «ب» را روی محور افقی از چپ به راست و باز هم از کم‌ترین به بیشترین می‌نویسیم. بعد از مشخص شدن نقاط مربوط به میزان تولید هر کالا و وصل کردن آن، یک کمان درست می‌شود که همان مرز امکانات تولید یا PPF می‌باشد.

معنی نقاط روی نمودار: A: این نقطه بدین معنا است که اگر شرکت تولیدی همه منابع و عوامل تولید کمیاب خود را فقط برای تولید کالای «الف» اختصاص دهد، می‌تواند حداکثر ۱۰۰۰ واحد تولید کند و هیچ منبعی برای تولید کالای «ب» نمی‌ماند.

بروی، باید هم بلیت بگیری (مثلاً ۱۵ هزار تومان) و هم وقت بگذاری (محدود و کمیاب) در حالی که می‌توانستی به جای آن بروی با رفیقت ساندریچ فلافل بخوری که هم ارزون‌تر است و هم زمان کم‌تری از شما می‌گیرد و سریال ببینی. پس هزینه فرصت سینما رفتن می‌شود فلافل نخوردن!

نکته: دقت کنید، هزینه فرصت شما برای انجام یک فعالیت، تنها شامل بهترین گزینه بعدی شما می‌شود، که آن را از دست داده‌اید نه جمع گزینه‌های بعدی.

مفهوم بده - بستان

از آنجایی که منابع و امکانات در دسترس ما محدود است، ما ناچار هستیم بین انتخاب‌های موجود بده - بستان کنیم یعنی یکی را بگیریم و مابقی را رها کنیم، چون نمی‌شود همه چیز را هم‌زمان داشت.

نوجه: بچه‌ها دقت کنید مفهوم بده - بستان همیشه مربوط می‌شود به هزینه فرصت.

۲. شناسایی منابع کمیاب

- طبیعی ← از طبیعت به دست می‌آیند ← مانند: چوب برای نجاری، دانه گندم
 - انسانی ← نیروی کار مشغول در ادارات، کارگران
 - مالی ← پولی که صرف تولید کالا می‌شود ← هزینه‌های تولید
- کمیابی منابع هر جامعه را با مبادله مواجه می‌سازد یعنی اگر منابع بیشتری برای تولید یک کالا و خدمات اختصاص داده شود، منابع کم‌تری برای تولید کالا و خدمات دیگر باقی می‌ماند.

۳. ترسیم قید بودجه

مقدار پول مشخص و محدودی که فرد برای خرج کردن دارد را قید بودجه می‌نامیم. یعنی پول شما محدود است و برای خرج کردن دستتان باز نیست و باید دست به انتخاب بزنید. ترسیم این قید بودجه کمک می‌کند که با بودجه خود (که محدود است) بهترین رو انتخاب کنی.

۴. فراموشی هزینه‌های دررفته

هزینه‌های دررفته، هزینه‌های پرداخت‌شده غیر قابل بازگشت است که نباید در انتخاب و تصمیم افراد اثرگذار باشد؛ زیرا ← آن پول دیگر خرج شده و شما هیچ دسترسی به آن ندارید.

۵. مقایسه بین هزینه‌ها و منافع

برای گرفتن یک تصمیم منطقی باید تمام هزینه، با تمام منافع مقایسه شود نتیجه ← مشخص شدن منافع و یا هزینه انتخاب

دو نوع گسترده از انواع تصمیمات وجود دارد.
مثال: ورزش کنم یا درس بخونم یا برم سینما
انتخاب چه مقدار از هر چیز
مثال: چندتا درس بخونم؟ چه قدر ورزش کنم؟

تصمیم‌گیری غیر منطقی

اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری	مثال
اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها	وقتی فقط به خاطر حراج خرید می‌کنیم نه به خاطر نیاز
توجه به هزینه‌های دررفته	کلاس بی‌کیفیت را فقط به خاطر پولی که دادیم، می‌رویم.
بی‌صبری زیاد	به جای صبر در تحصیل و استفاده از منافع آتی سراغ کارهای کم‌ارزش آتی می‌رویم.
اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن	خوش‌بینی زیاد در خصوص درآمد آینده، سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی
چسبیدن به وضعیت فعلی	عدم بررسی گزینه‌های جدید با روش هزینه - فایده